

Regio.

Vrbis.

Plecardiam cum Campania, qua potui fide, diligentia, brevitatemque percurri: succedit in mea distributione Francia vulgo France. Francia nomen hoc loco Limitibus quam alibi, angustioribus circumscriptum & toti alioquin Regno proprium, pro parte tantum ejus (quam sequentia docebunt) hic accipitur. Francia autem de qua hic agimus, comprehendere sub se scribitur hodie Præfecturam & Comitatum (velut alii, Vicecomitatum) Parisiensem, Ducatum Valesium, ditionesque Hurepensem & Gastinensem, Præfecturam Parisiensem, la Prevosté & Conté de Paris, in quatuor dividitur Ditiones, Parisium, Gællam, Insulam, Francia, Vexillum Francicum. Parisium appellamus, quod vulgo le Paris. Complectebatur olim quicquid erat hinc a Portarisiensi, de qua paullo post, usque ad Pontem Ælia (Pontoyse) inde vero Clayam usque, versus Brienfes, Nomen fere periit, nisi quod ejus etiamnum memoria servetur cum in quibusdam Pagis, Louvres, Cormeille, Evreux, & alii, qui Parisii, (en Paris) cognominantur: tum in Nummis qui vulgo Sols & Diniers, Paris, & quibusdam Parlamenti Parisiensis Taxationibus. Quinetiam sunt qui Porta, quam nunc Parisiensem vocant, non aliunde nomen esse censent, quam quod ea in Parisium, de quo mihi sermo, duceret. Parisius hujus Urbis, totiusque nunc Galliæ Metropolis est Lutetia. Sic Cæsari nominatur; Leucotetia Ptol. Leucetia Iuliano: Lutetia, Castellum Parisiorum Marcellino, Parisium Zosimo. Nuperis istis Lutetia Parisius; non tam barbare, ut quidam hodie putant. Hodie Paris, vulgo, ab ipsis hujus agri populis. Lutetia quibusdam a Luto, propter Paludes vicinas: aliis ab Gypsifodinis proximis quasi λευκοτερχια, quod fere tota crustario constet opere. Lutetia multo quondam fuit, quam hodie, minor: In insula tantum quam ambit Sequana. Tenue ergo admodum tantæ Urbis fuit initium. Sed tantilla Insula ad crescentem indies hominum multitudinem paulatim capere non fuit potius. Ductis in utramque Continentem quasi Coloniis, additisque Locis Suburbanis, ita sensim, productis variè Pomeriis, excrevit, ut jam totius Galliæ sit maxima. In tres nunc secatur partes: quarum maior, eaq; ad Ripam Fluminis dextram, humilior est, ad Ortum & Septentrionem vergens, Villa vulgo dicitur, la Ville: Minor ad sinistram versus Austrum & Occidentem loco altiore, & qui per colliculos suos non nihil adsurgit, Universitas vocatur, l'Université; Media est Insula, quam Civitatem, antiqua appellatione, la Cité, nuncupant: Fluvio undique cincta; pontibus duobus quidem minori, tribus vero maiori iuncta. Architremus Poëta Anglus hilce illam versibus olim celebravit:

Exoritur tandem locus, altera regia Phœbi
Parrhisi, Cyrrhea Viris, Chrysea Metallis,
Græca Libris, Iuda studiis, Romana Poëtis,
Attica Philosophis, Mundi rosa, balsamum Orbis,
Sidonis ornatu, sua mensis, & sua potu,

Dives agris, fecunda mero, mansueta colonis.
Messe ferax, Fortis Domino, Pia Legibus, aura
Dulcis, amena situ, bona quolibet, omne venustum,
Omne bonum, si sola tibi fortuna favere t.